

YÜKSELEN ABD-ÇİN GERİLİMİ KÜRESEL ENERJİ PİYASALARINI DEĞİŞTİREBİLİR Mİ?*

Dünyanın en büyük iki ekonomisi olan ABD ve Çin arasındaki artan anlaşmazlıkların ne kadar ileri gidebileceğini anlatmak için analistler ve piyasa gözlemcilerinin bazıları iki küresel süper gücün arasında 'Soğuk Savaş' ifadesini kullanıyorlar. Piyasa analisti John Kemp, yeni bir Demir Perde'nin dünyanın en büyük ekonomileri arasındaki iç içe geçmiş ekonomik ve ticari ilişkileri ayrıştırmaya yönelik girişimler anlamına gelebileceğini söylüyor. Bununla birlikte, böyle bir ayrışma, enerji piyasaları da dahil olmak üzere iç içe geçmiş küresel tedarik zincirleri göz önüne alındığında, onlarca yıl sürebilir veya hiçbir zaman mümkün olmayabilir. Trump İdaresi'nin tecritçi politikalarına ve Çin ile ticaret savaşına rağmen, enerji ticareti küreselleşiyor ve Çin, ABD ham petrolü ve sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) alımları da dahil olmak üzere enerji akışlarında büyük bir rol oynuyor.

Çin, enerji piyasalarında bir süper güç ve dünyanın en büyük ham petrol ithalatçısı. Bununla birlikte, Pekin'in petrol ve doğal gaz ithalatına artan bağımlılığı, politika yapıcıların yerli petrol ve gaz ve kömür üretimini teşvik ederek ve enerji tedarikini sağlamak için yurtdışında ittifaklar arayarak enerji güvenliğini artırma stratejilerini güçlendirmelerine sebep oldu.

Soğuk Savaş ifadesi, özellikle ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo'nun geçen hafta yaptığı konuşmada "Şimdi dizimizi bükersek, çocuklarımızın geleceği, özgür dünyaya meydan okuyan Çin Komünist Partisi'nin merhametine terk edilmiş olur" söylemiyle yoğunlaştı. Pompeo "Yani bu meydan okumayı tek başına karşılayamayız. Birleşmiş Milletler, NATO, G7 ülkeleri, G20, ekonomik, diplomatik ve askeri gücümüzü, açıkça ve büyük bir cesaretle yönlendirirsek bu meydan okumayı karşılamak için kesinlikle yeterlidir. Belki de benzer düşünen uluslardan oluşan yeni bir demokrasi ittifakının zamanı geldi" dedi.

Çin Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Wang Wenbin, Pompeo'nun sözlerini, son zamanlarda üst düzey ABD politikacıları tarafından üretilen Çin ile ilgili politik yalanların bir mozaiği olarak değerlendirdi.

Geçen hafta konsoloslukların karşılıklı kapatılmaları da Soğuk Savaş spekülasyonu gerginliğini artırdı.

2017'den 2019'a kadar ulusal istihbarat müdürü olarak görev yapan Dan Coats'a göre, ABD'nin Çin ile olan sorunlarını uzun vadeli bir vizyonla tutarlı bir şekilde ele alması gerekiyor zira Soğuk Savaş zihniyeti sadece anlaşmazlıkları daha da çözümsüz hale getirecektir.

Çin'in küresel ticaret ve tedarik zincirlerindeki önemi nedeniyle dünyanın yeni bir demokrasi-komünizm kamplarına ayrılması küresel enerji pazarlarına fayda sağlamaz.

Çin, hem gelişmekte olan hem de gelişmiş ekonomilerin özelliklerini sergileyen bir tür melez süper güç. Artan Çin enerji ithalatının, enerji ticareti ve tedarikçileri üzerindeki etkisini de artıracığı açıkça görülmektedir.